

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/12/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112237894
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112237894.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocneným zástupcom TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, F. F., o zaplatenie sumy 8.315,71 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/39/2013-136 zo dňa 17. júna 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd návrh vo zvyšku zamietol a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec v tejto časti vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 14C/39/2013-136 zo dňa 17.06.2014 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 3.154,04 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 16.12.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 8.315,71 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 7.697,28 eur od 22.04.2012 do zaplatenia, a to na základe zmluvy o splátkovom úvere.

Súd citujúc ust. § 497, § 369 ods. 1, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z. z.“) návrhu navrhovateľa v časti vyhovel a v časti návrh zamietol.

Konštatoval, že navrhovateľ si v konaní uplatňoval nároky, ktoré nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.12.2011. Nárok je zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0424326717 zo dňa 22.02.2008, na základe ktorej sa právny predchodca navrhovateľa Slovenská sporiteľňa, a. s., zaviazal poskytnúť odporkyni úver vo výške 150.000,- Sk ako bezúčelový úver pri úrokovej sadzbe premenlivej vo výške 12,35 % ročne v deň uzatvorenia zmluvy s bezhotovostným poskytnutím prostriedkov, pri dohodnutom spracovateľskom poplatku 3.699,- Sk a poplatku za správu úveru 60,- Sk mesačne, ktorý mala odporkyňa splácať splátkami vo výške 2.250,- Sk so splatnosťou prvej splátky 20.03.2008 pri počte splátok 120, splatných k 20-temu dňu v mesiaci so stanovenou konečnou splatnosťou úveru 20.02.2018. Veriteľ bol banka a súd nemal preukázané naplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., a to písomnú výzvu banky na splnenie podmienok, nemal ani preukázané odstúpenie od úverovej zmluvy podľa § 506 Obchodného zákonníka zo strany pôvodného veriteľa. Hoci postúpenie pohľadávky predstavuje spôsob singulárnej cesie, mohol navrhovateľ nadobudnúť len splatné nároky, teda neuhradené splátky úveru splatné do dňa postúpenia pohľadávky. Navrhovateľ nemohol vstúpiť do všetkých práv a povinností postupcu zo spotrebiteľského úveru, ale len do rozsahu pohľadávky. Pohľadávkou je potrebné rozumieť nie záväzok na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere ale splatné

nároky, ktoré môže banka prevádzať. Postúpeniu všetkých nárokov pôvodného veriteľa na navrhovateľa bráni aj to, že podľa zmluvy o splátkovom úvere Slovenská sporiteľňa a. s. mala spravovať úver na úverovom účte, za ktorý bola dohodnutá odplata a navrhovateľ nie je bankou ani peňažným ústavom, ktorý by bol oprávnený viesť úverový účet a spravovať nároky z úveru na účte.

Nakoľko súd zistil, že už právny predchodca navrhovateľa nepostupoval transparente a bez legitímneho dôvodu uplatňoval úroky nielen z požičanej sumy, ale z tzv. kumulovanej istiny, teda splatnej istiny povýšenej o splatné úroky, poplatky, sankcie, teda uplatňoval tzv. anatocizmus (úročenie úrokov), čo súd pokladal za postup v rozpore so zákonom ako aj s obchodnými zvyklosťami, pričom pre svoj postup neuviedol žiadne náležité odôvodnenie, takýto postup je aj v rozpore s ustálenou súdnou judikatúrou, súd stanovil nároky podľa amortizačnej tabuľky splátok, resp. z počtu splatných splátok po odpočítaní prijatých úhrad od jednotlivých splátok. Úroky z omeškania je možné uplatňovať len v prípade omeškania so splnením peňažného záväzku, teda ak by bol dlžník v omeškaní. Skutočnosť, že by malo byť odstúpené od zmluvy zo strany pôvodného veriteľa navrhovateľ odmietal a to aj pri poukázaní súdu na položky z 30.06.2008 označenej ako odúčtovanie istiny ANI s evidenciou zostatku vo výške 151.687,39 eur, kedy by však uplatnený nárok bol vzhľadom na uplatnenie nároku v súdnom konaní 26.10.2012 premlčaný.

Vzhľadom na uvedené súd zaviazal odporkyňu na úhradu splátok splatných do postúpenia pohľadávky, teda so splatnosťou poslednej splátky 20.10.2011 po odpočítaní úhrad prvých dvoch splátok v plnom rozsahu a následne započítaní úhrad 20.05.2008 vo výške 1.080,51 Sk, 10.06.2008 vo výške 621,1 Sk, 10.07.2008 vo výške 29,- Sk, teda v sume 3.154,04 eur. Zároveň odporkyňu zaviazal na úhradu úroku z omeškania vo výške 9 % ročne od 16.12.2007 (deň nasledujúci po vyčíslení pohľadávky po jej postúpení) do zaplatenia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) s tým, že v konaní bola v prevažnom rozsahu úspešná odporkyňa. Táto si však náhradu trov konania neuplatnila, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku čo do výroku, ktorým súd návrh vo zvyšku zamietol, podal navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolanie, ktorým sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku spočívajúcej vo vyhovení žalobnému návrhu v celom rozsahu, alternatívne zrušenia rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odôvodnení uviedol, že nesúhlasí s posúdením danej veci spôsobom, akým ju vyhodnotil súd. Súd pri posúdení odstúpenia od zmluvy nesprávne vychádzal z údajov uvedených vo výpise transakcií, ktorým pripísal nesprávne účinky, ktoré sa s jednotlivými účtovnými operáciami absolútne nespájajú.

Rozhodnutie súdu považuje za nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Odôvodnenie rozhodnutia je síce obsiahle, avšak po obsahovej stránke bez zrozumiteľného a presvedčivého zdôvodnenia, ktoré vôbec nezdôvodňuje postup, akým súd rozhodol a priznal splátky od postúpenia pohľadávky po odpočítaní vykonaných úhrad. Poukázal na fakt, že jeho právny predchodca - postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a odporcom na druhej strane, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. K vyhláseniu predčasnej splatnosti došlo až z jeho strany.

K preukázaniu dlžnej sumy predložil výpis z bankovej knihy, pričom tento listinný dôkaz je generovaný bankovým systémom, ktorý je certifikovaný a podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Predmetný doklad je relevantným dôkazom na preukázanie dlžnej sumy, nakoľko je vyhotovovaný bankovým systémom, ktorý nie je možné fyzicky ovplyvniť a zasiahnuť do jeho výpočtov a vykonávaných operácií. Predložil tiež špecifikáciu pohľadávky, z ktorej je zrejmé, že odporkyňa čerpala peňažné prostriedky v celkovej výške 4.979,09 eur, pričom uhradila len sumu 206,85 eur, teda aj samotná suma úveru po odpočítaní platieb zo strany odporkyne predstavuje vyššiu sumu.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej súd žalobný návrh zamietol podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V občianskom súdnom konaní súd postupuje tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov a vedie konanie tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb (§ 1, § 2 O. s. p.).

Základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutia všeobecných súdov boli preskúmateľné, aby ich rozhodnutia obsahovali dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výroky a súčasne aby také rozhodnutia neboli arbitrárne (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým doložiť jeho správnosť, zároveň je prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočností, ktoré mal preukázané, a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Súdne rozhodnutie musí byť presvedčivé, z jeho odôvodnenia musia logicky, jasne a zrozumiteľne vyplývať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom a obranou proti tomuto nároku.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu uvedenom v odvolaní dospel k záveru, že jeho písomné odôvodnenie (najmä z hľadiska presvedčivosti a zrozumiteľnosti právnych záverov) nezodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Čo sa týka celkovej presvedčivosti a myšlienkových postupov prvostupňového súdu uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku vo vzťahu k zamietajúcej časti výroku rozsudku, tieto neboli dostatočne vysvetlené, najmä z hľadiska právnych záverov, ktoré prvostupňový súd vo vzťahu k predmetu konania prijal, predovšetkým vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii navrhovateľa.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010).

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 4 konštatoval, že aktívnu legitímáciu navrhovateľa mal preukázanú zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1599/2011-CE medzi SLSP a. s. a EOS KSI Slovensko s. r. o., spolu s oznámením o postúpení pohľadávky postupcom zo dňa 27.12.2011. Následne na str. 5 rozsudku však konštatuje, že navrhovateľ mohol nadobudnúť len splatné nároky, teda neuhradené splátky úveru splatné do dňa postúpenia pohľadávky. Nemohol vstúpiť do všetkých práv a povinností postupcu zo spotrebiteľského úveru ale len do rozsahu pohľadávky, ktorou je potrebné rozumieť splatné nároky, ktoré môže banka prevádzať. Uvedené konštatovania súdu prvého stupňa však evokuje, že súd dospel k záveru, že v časti uplatneného nároku navrhovateľ nie je aktívne vecne legitímovaný, pričom súdom nebola jednoznačne (sumou) konkretizovaná ani časť uplatneného nároku, ktorú zrejme, podľa záverov súdu prvého stupňa, nebol navrhovateľ oprávnený uplatňovať. Nakoľko v odôvodnení rozsudku absentuje aj zrozumiteľné, jednoznačné uvedenie dôvodov, ktoré súd viedli k zamietnutiu jednotlivých nárokov uplatnených navrhovateľom (istiny, úroku, úroku z omeškania, poplatkov), nemohol odvolací súd správnosť záverov súdu prvého stupňa v tomto smere ani posúdiť.

Rovnako dôvodná je i námietka navrhovateľa o nedostatočnom zistení skutkového stavu súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku konštatoval, že nemal preukázané splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 z. z., a to písomnú výzvu banky na splnenie podmienok, ani odstúpenie od úverovej zmluvy zo strany pôvodného veriteľa, hoci súd navrhovateľa na predloženie uvedených dôkazov ani nevyzval. Z obsahu spisu nevyplýva ani to, že by sa súd pokúsil odstrániť rozpory v tvrdení navrhovateľa, ktorý v návrhu na začatie konania uviedol, že odporkyňa nespĺnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, z ktorého dôvodu postupca odstúpil od zmluvy a vyzval odporkyňu na úhradu dlžnej sumy (čl. 2) a následne v odvolaní tvrdí, že nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a záväzkovo-právny vzťah jeho právny predchodca neukončil, keď na pojednávaní dňa 17.06.2014 splnomocnený zástupca navrhovateľa predložil oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru navrhovateľom zo dňa 23.01.2012 adresované odporkyňi. Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 1599/2011/CE zo dňa 15.12.2011 pritom vyplýva, že odporkyňa bola ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní 1251 dní (čl. 29), pričom istina po splatnosti predstavuje sumu 7.777,28 eur. Navrhovateľ zároveň v listine zo dňa 20.09.2012 - pokus o zmier - oznámil odporkyňi cit.: „Dňa - bola pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a. s. vyhlásená mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru, ktorá skutočnosť Vám bola oznámená.“ Vzhľadom na uvedené vzájomne si odporujúce skutočnosti bolo zo strany prvostupňového súdu nevyhnutné odstrániť nezrovnalosti a zistiť, či zo strany právneho predchodcu navrhovateľa došlo k odstúpeniu od zmluvy, alebo či došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu. Uvedené zistenie má relevanciu nielen vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii navrhovateľa, ale aj vo vzťahu k prípadnému premlčaniu uplatneného nároku navrhovateľa. Je zrejmé, že súd prvého stupňa si túto skutočnosť uvedomoval (na str. 6 rozsudku konštatuje, že skutočnosť, že by malo byť odstúpené od zmluvy zo strany pôvodného veriteľa navrhovateľ odmietal, a to aj pri poukázaní súdu na položky z 30.06.2008, kedy by však uplatnený nárok bol vzhľadom na uplatnenie nároku v súdnom konaní dňa 26.10.2012 premlčaný), napriek tomu sa nezrovnalosti v tvrdeniach navrhovateľa odstrániť nepokúsil.

V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje aj na pochybenie v postupe okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, ktoré môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu podaním zo dňa 13.06.2014 (č.l. 125) navrhol vykonať dokazovanie vo vzťahu k účtovaniu úrokov z kumulovanej istiny výzvou na pôvodného veriteľa Slovenskú sporiteľňu a. s., na uvedenom návrhu - výzve na pôvodného veriteľa - na doplnenie dokazovania zotrval aj na pojednávaní dňa 17.06.2014 (č.l. 129). Z obsahu spisu, ani napadnutého rozhodnutia však v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. nie je zrejmé ako sa súd s uvedeným návrhom vysporiadal, z akého dôvodu nepovažoval vykonanie tohto dôkazu za potrebné (keďže z obsahu spisu je zrejmé, že súd tento dôkaz nevykonával), najmä keď v napadnutom rozsudku konštatoval, že už právny predchodca navrhovateľa postupoval netransparentne a bez legitímneho dôvodu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, nakoľko z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé akými úvahami sa súd prvého stupňa riadil pri hodnotení dôkazov a pri svojom rozhodovaní, rozhodnutie súdu je nepresvedčivé, nezrozumiteľné a tým aj nepreskúmateľné, toto zároveň vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/, ods. 2 O. s. p. v napadnutej časti, v ktorej súd návrh navrhovateľa zamietol, zrušil a vec v tejto časti vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu vysporiadať sa s návrhmi účastníkov konania na doplnenie dokazovania, opätovne sa zaoberať a náležite ustáliť rozsah platnosti postúpenia pohľadávky uplatnenej v konaní, následne sa vyrovnáť s otázkou aktívnej vecnej legitímácia navrhovateľa a po opätovnom rozhodnutí vo veci svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (i keď len v časti), s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. zrušil i výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí preto okresný súd opätovne rozhodne aj o trovách účastníkov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Vo zvyšnej časti (vo výroku, ktorým súd návrhu navrhovateľa v časti vyhovel) zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý, nakoľko nebol napadnutý odvolaním.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.